

ÁLTALÁNOS ISKOLÁS TANULÓK HELYESÍRÁSÁNAK JELLEMZŐI PAPÍR ALAPÚ ÉS ONLINE FOGALMAZÁSAIKON

Nagy Zsuzsanna *, Rontó Luca **

** SZTE Oktatásméleti Kutatócsoport*

*** Szegedi Tudományegyetem*

Kulcsszavak: helyesírási készség; fogalmazás; pedagógiai értékelés

A helyesírás szabályrendszerét részben a szavak írásképe alapján spontán, másrészt az iskolában megvalósuló fejlesztés eredményeként sajátítjuk el. Az IKT-eszközök térhódítása nyomán a helyesírási szabályokhoz és betartásukhoz való viszony megváltozott, a papír alapú írásművekben is gyakran megjelenik az internetes nyelvhasználatra jellemző, a helyesírási normákat időnként figyelmen kívül hagyó írásmód. Ez a jelenség új kérdéseket vet fel a helyesíráskutatás számára is, amely elsősorban a helyesírási készség fejlődését, a szabályrendszer elsajátítását vizsgálja hazai és nemzetközi kontextusban egyaránt. A kutatások főként az évfolyamok közötti különbségek keresztmetszeti összehasonlítására irányulnak, és tollbamondáson vagy tesztek formájában papír alapon mérik a tanulók helyesírását. A vizsgálatok másik köre fogalmazások minőségének értékelésén belül tér ki a helyesírás fejlettségének minősítésére. Nem tudunk olyan korábbi kutatásról, amely a tanulók helyesírását online és papír alapú mérés keretében egyaránt vizsgálná, és választ keresne arra a kérdésre, hogy a fogalmazás médiuma befolyásolja-e a helyesírási hibaszámok alakulását.

2013 tavaszán 4-8. évfolyamos tanulók helyesírását papír alapú és online platformon írott szövegek elemzése alapján vizsgáltuk. Az online adatfelvétel felülete helyesírást és nyelvhelyességet ellenőrző funkciókkal nem rendelkezett. A vizsgálatba 328 tanuló munkáit vontuk be ($N_{4.évf.}=65$; $N_{5.évf.}=65$; $N_{6.évf.}=73$; $N_{7.évf.}=68$; $N_{8.évf.}=57$). A diákoktól két papír alapú írást (jellemzést és játékszabályt), illetve két online fogalmazást (kommentet és honlapra írt elbeszélést) kértünk. A diákok helyesírását egy bíráló értékelte szövegenként 5 fokú skálán.

A tanulók helyesírása a papír alapú munkák esetén a magasabb évfolyamok felé haladva kis mértékben javult, de az egyes évfolyamok között szignifikáns növekedést nem találtunk. Az online platformon készült kommentek esetén szintén nem tapasztaltunk szignifikáns különbségeket az egyes évfolyamok teljesítményében. A honlapra írt elbeszéléseknél a 8. évfolyamra szignifikáns javulást találtunk a helyesírás terén. Az egyes évfolyamokon a különböző szövegekben megmutatózó helyesírási készség fejlettségének összehasonlítására végzett ANOVA-elemzések azt mutatták, hogy a 4-6. osztályokban a papír alapú fogalmazások helyesírásában nincs szignifikáns különbség, míg a komment műfajában írt szövegek helyesírása minden évfolyamon szignifikánsan jobbnak bizonyult ($p < 0,05$), a többi szövegben a tanulók több hibát ejtettek. A honlapra készült elbeszélés minden évfolyamon kevesebb helyesírási hibát tartalmazott, mint a papír alapú munkák, statisztikailag kimutatható különbséget az 5. évfolyamon találtunk.

Vizsgálatunk eredményei szerint az online fogalmazások minden évfolyamon kevesebb helyesírási hibát tartalmaznak, mint a papír alapú munkák. További kutatás feladata annak feltárása, hogy az IKT-használati készségek befolyásolják-e a helyesírási hibák számának alakulását.

A kutatás az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával a TÁMOP 3.1.9-11/1-2012-0001 azonosító jelű „Diagnosztikus mérések fejlesztése” című kiemelt projekt keretében valósult meg.